

derne, medens der for Landkommunernes og Handelspladſernes Vedkommende ſupponeres en aarlig Indtægt af 156,1 Mill., og diſe Kommuner yde tiſammen i direkte Stat 33,5 Mill. eller 21,5 pCt. mod 10 pCt. i Kjøbenhavn og Købstæderne. Dette Forhold er viſtnof aldeles ubestrideligt, og det forekommer mig, at det allerede er tilſtrækkelig Grund til, at man kommer ind paa et Forſøg med en Omlægning for at komme til et retfærdigere Reſultat. Vil man derefter ſe, hvorledes dette Forhold har udviklet ſig, navnlig i den ſenere Tid, for at komme til Kundſkab om, hvorledes Forholdet mellem de forſtellige Samfundsklaſſers direkte Beſtattung, Forholdet mellem By og Land er kommet til at ſe ſaa grelt ud, kan man let opnaa dette ved at ſammenligne to Aars Statteyhdeſe for hele Landet. Jeg har valgt det ſidſte Aar, hvorom der i ſtatiftiſt Tabelværk foreligger Meddelelſer, nemlig 1893, og ſammenlignet dette med Aaret 1883, og det vil da ſes, at Sognekommunernes Statteyhdeſer ere vokſede i den 10-aarige Periode fra 9,729,000 Kr. i 1883 til 13,257,000 Kr. i 1893, alſaa med i alt 3,528,000 Kr., medens Amtsfondenes Udſkrivning paa Kommunerne i de ſamme 10 Aar er vokſet fra 5,117,000 Kr. til 5,593,000 Kr., alſaa vokſet med 476,000 Kr. eller med andre Ord Landdiſtrikternes direkte Statteyhdeſer ere i de 10 Aar vokſede med 4,004,000 Kr. eller 36 pCt. Det forekommer mig, at ſelv om man ikke havde andet at holde ſig til end denne enorme Tilvækſt blot i 10 Aar, maatte det være indlyſende for enhver, at det ikke blot er berettiget, men, ſom jeg ſagde, ligefrem nødvendigt, at der gøres et Forſøg paa at komme til en bedre og retfærdigere Ordning af dette Forhold.

Nu kan man jo derefter — og det vil være rigtigt at ſige det — ſpørge: Men hvorledes forholder det ſig med Kjøbenhavn og Købstæderne med Henſyn til Statteyhdeſen i de ſamme 10 Aar? Dertil ſkal jeg ſvare, at Kjøbenhavns og Købstædernes Statteyhdeſe tiſammen i 1883 var 9,232,000 Kr., og det ſteg i de 10 Aar til 11,685,000 Kr. i 1893 eller med 2,453,000 Kr. i alt. Denne Stigning er ogſaa ret betydelig, om end langt mindre end i Sognekommunerne, men man maa vel lægge Mærke til det Forhold, ſom man ikke har Lov at forbiſe, at medens Landbefolkningen kun rent ſporadift er vokſet i de ſidſt forløbne 10 Aar mellem de to ſidſte Folketællinger fra 1880—90 — naar jeg ſiger rent ſporadift, er det ſaaledes at forſtaa, at Landbefolkningen kun er vokſet paa enkelte Steder, medens den i det hele og ſtore ikke er tiltagen og i mange Land-

kommuner er aftagen — ſaa er derimod Befolkningstilvækſten i Kjøbenhavn og Købstæderne ikke mindre end 28,8 pCt., medens Skattetilvækſten i de omhandlede 10 Aar kun er 26,8 pCt., ſaa derfor vil man med nogen Forſige kunne gøre gældende, at Skattetilvækſten i Kjøbenhavn og Købstæderne, der ikke en Gang ſtaar i Forhold til Befolkningstilvækſten, ikke kan ſiges at være noget abnormt. Jeg tør ikke paafſtaa, at Statteevnen i Kjøbenhavn og Købstæderne kan ſiges relatiſt at være ſtørre i 1893 end i 1883. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den ikke er det, men jeg er ogſaa tilbøjelig til at tro, at den ikke er meget mindre. Men hvad der ſikkert er, at Skatteevnen i Landdiſtrikterne er betydelig ringere i 1893, end den var i 1883, og derfor bliver den enorme Stigning af 36 pCt. af Stattebeløbet i de 10 Aar ſaa meget mere grel. Vil man i øvrigt gøre et Forſøg paa at finde ud, hvad Landbruget, hvad Hartkornet egentlig maa udrede i Forhold til ſin Indtægt, ſaa er det jo meget svært at komme gennem alle de Forhold og ſaa med i Beregningen alle de Faktorer, ſom der maa tages i Betragtning. Jeg har derfor ikke gjort Forſøg paa dette, jeg har ganſte ſimpelt taget en enkelt Td. Hartkorn. Det er jo noget, vi let kunne ſe, at der paa hver Td. Hartkorn i hele Landet hviler i Gennemſnit af direkte Skatter: til Staten 16 Kr. 85 Øre, til Sognekommunen gennemſnitlig 21 Kr. 70 Øre, til Amtsfonden 15 Kr. og i Tiendeyhdeſe 21 Kr. 60 Ø. eller tiſammen 75 Kr. 15 Ø. — det er den direkte Stat, der ydes af en Td. Hartkorn gennemſnitligt for hele Landet. Vil man nu ſpørge: Hvilken Del af en Td. Hartkorns Indtægt ſvarer det ſaa til, ja, ſaa gaar jeg ud fra, at vi maatte kunne være enige om, at man for Tiden ikke gennemſnitlig for hele Landet kan anfætte en Td. Hartkorns Værdi højere end til 7,000 Kr. Jeg ſkulde være meſt tilbøjelig til at tro, at det var rigelig højt, men for ikke at regne i Diſfavør af de andre Samfundsklaſſer, vil jeg gaa ud fra, at en Td. Hartkorn gennemſnitlig taget for hele Landet endnu har en Værdi af 7,000 Kr. Denne Td. Hartkorn ſkal alſaa paa Forhaand yde en direkte Stat til Stat og Kommune af 75 Kr., og for at den kan være de 7,000 Kr. værd, ſkal den forrente dette Beløb, lad os ſige for den ene Halvdels Vedkommende med $3\frac{1}{2}$ pCt., for den anden Halvdels Vedkommende med 4 pCt. Det vil alſaa med andre Ord ſige, at en Td. Hartkorn ſkal tilvejebringe aarlig 245 Kr. til Forrentning og 75 Kr. til direkte Skatter; det er 320 Kr. i alt. Kan den ikke det, ſaa er